

Fonaments i Anàlisi Científica de la Medicina Complementària 2014/2015

Codi: 103530

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OT	2	2

Professor de contacte

Nom: Ishar Dalmau Santamaría

Correu electrònic: Ishar.Dalmau@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials.

L'assignatura optativa és de segon curs i s'imparteix durant el segon semestre, període en què s'hauran adquirit els coneixements bàsics d'histologia, anatomia i fisiologia que permetran una completa comprensió dels temes que es tracten en aquesta assignatura.

Objectius

L'assignatura optativa proporciona els coneixements bàsics necessaris per conèixer i analitzar des de la rigurositat científica els fonaments de la medicina complementària i la seva base científica.

Els objectius generals de l'assignatura són:

- Conèixer i comprendre l'evidència científica i els mecanismes d'acció de la medicina complementària mitjançant l'anàlisi rigorós i crític del mètode científic a través de les estudis realitzats en recerca bàsica i recerca clínica.
- Conèixer els fonaments generals de les diferents tècniques i teràpies de la medicina complementària segons la classificació del NCCAM-NIH (National Center for Complementary and Alternative Medicine-National Institute of Health, USA).
- Conèixer i entendre la medicina integrativa.

Competències

- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

- INTRODUCCIÓ

Què s'entén per medicina complementària (medicina no convencional, medicina holística, medicina alternativa...).

Antecedents històrics.

Importància social. Motivacions que indueixen a la població a utilitzar la medicina complementària.

Percentatge de la població en països desenvolupats que utilitzen medicina complementària.

Formació universitària en medicina complementària.

Classificació de les medicines complementàries (classificació del 'National Center for Complementary and Alternative Medicine-National Institute of Health' dels EEUU):

- a. Sistemes mèdics no convencionals.
- b. Intervencions ment-cos.
- c. Tractaments basats en la biologia.
- d. Mètodes de manipulació i basats en el cos.
- e. Teràpies energètiques.

Indicacions generals de la medicina complementària: introducció a la medicina integrativa ('integrative medicine').

Efectes indesitjables de la medicina complementària.

Evidència científica de la medicina complementària: investigació bàsica i investigació clínica.

Plantejaments epistemològics emergents per la comprensió de la medicina complementària.

2. SISTEMES MÈDICS NO CONVENCIONALS

2.1. Definició i conceptes generals. Investigació bàsica i investigació clínica.

2.2. Medicina tradicional xinesa-Acupuntura.

2.3. Homeopatia.

2.4. Medicina naturista.

2.6. Teràpia neural.

2.7. Altres sistemes mèdics no convencionals: medicina anroposòfica, Ayurveda, medicinal tradicional oriental (tibetana, japonesa, altres), sistemes tradicionals desenvolupats per cultures natives nord-americanes, d'Amèrica del Sud i Central, aborígens, africanes, altres.

3. INTERVENCIONS MENT-COS

3.1. Definició i conceptes generals. Investigació bàsica i investigació clínica.

3.2. Hipnosi. Programació Neurolingüística (PNL). 'Coaching'.

3.3. Tècniques de meditació, relaxació (visualització, respiració), altres.

3.4. Altres mètodes d'intervenció ment-cos: loga, Tai-txi, altres.

4. TRACTAMENTS BASATS EN LA BIOLOGIA

4.1. Definició i conceptes generals. Investigació bàsica i investigació clínica.

4.2. Teràpies basades en herbes/plantes. Classificació: aromoteràpia, fitoteràpia, flors de Bach, altres.

4.3. Dietes especials i nutrició.

4.4. Teràpies biològica/orgànica/farmacològica.

5. TERÀPIES BASADES EN LA MANIPULACIÓ DEL COS

5.1. Definició i conceptes generals. Investigació bàsica i investigació clínica.

5.2. Massatge terapèutic. Classificació: massatge occidental (massatge suec, reflexologia, drenatge limfàtic, tècnica Alexande, altres), massatge oriental (shiatsu, tuina, massatge ayurvèdic, altres).

5.3. Teràpies amb les mans. Classificació: quiopràxia i osteopatia.

6. TERÀPIES ENERGÈTIQUES

6.1. Definició i conceptes generals. Investigació bàsica i investigació clínica.

6.2. Camps biològics. Classificació: Qigong, Reiki, tacte terapèutic, altres.

6.3. Teràpies bioelèctriques. Classificació: camps de polsos, camps magnètics, camps de corrent alterna o directa, altres.

Metodologia

Classes magistrals presencials sobre els continguts bàsics de l'assignatura impartides pel professor i amb suport de TIC.

L'assistència a les classes presencials és important en quant a què facilita remarcablement l'estudi posterior del material docent. Durant les classes, a més, s'incentiva la participació i la interacció entre els alumnes i, entre els alumnes i el professor.

Les classes presencials s'organitzen en 5 blocs (detallats a continuació i amb el número d'hores teòriques assignades per cada bloc). El contingut teòric pels 3 primers blocs es descriu a l'apartat "Continguts de l'assignatura":

1. Introducció a la medicina complementària (12 h.).

2. Sistemes mèdics no convencionals i Intervencions ment-cos (5 h.).

3. Tractaments basats en la biologia, Teràpies basades en la manipulació i el cos i Teràpies energètiques (5 h.).

4. Conclusions (1 h.).

5. Taula rodona sobre medicina no convencionals amb professionals sanitaris especialistes en medicina integrativa (3 h.).

Tutories de suport per a la comprensió de la matèria i desenvolupament dels objectius d'aprenentatge marcats, i l'elaboració de treballs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes magistrals presencials.	26	1,04	
Tipus: Supervisades			
Tutories de suport.	7	0,28	
Tipus: Autònomes			
Estudi individual, consulta de la bibliografia i, lectura comprensiva i realització de treballs.	38	1,52	1

Avaluació

1. L'avaluació de l'assignatura optativa per atorgar la qualificació final a l'alumne consta de 2 parts:

a. Una prova tipus test de coneixements teòrics bàsics.

La prova de coneixements teòrics representa el 60% de la nota final.

Aquesta prova consisteix en un test objectiu d'elecció múltiple (5 opcions amb només una resposta vertadera) en les que e coneixements adquirits al llarg de l'assignatura. Cada pregunta resposa vertaderament sumarà 1 punt i cada pregunta resp

No es permetrà l'us d'aparells electrònics com agendas, ordinadors o telèfons mòbils.

b. Treball escrit sobre l'evidència científica de la medicina complementària.

El treball escrit comptarà el 40% de la nota final.

A l'inici del curs, s'acordarà la possibilitat de fer una presentació oral voluntària dels treballs escrits que donaria l'opció a mi

2. La nota final (NF) es calcularà amb la fórmula següent:

$NF = (NB \times 0,6) + (NT \times 0,4)$. NB: nota coneixements teòrics bàsics (sobre 10 punts); NT: nota treball escrit (sobre 10 punts)

És imprescindible superar les 2 parts de l'avaluació amb les següents qualificacions: $NB \geq 5$; $NT \geq 5$.

Activitats d'avaluació

"No presentat" serà aquell alumne que no es presenti a l'examen test de coneixements teòrics bàsics i no faci entrega del t

4. Procediment de revisió de les proves,

Prova tipus test d'elecció múltiple.	60%	2	0,08	1
--------------------------------------	-----	---	------	---

Es determinarà un dia i un temps per a la revisió de la prova test de coneixements teòrics bàsics i del treball escrit.

Realització d'un treball escrit.	40%	2	0,08	1
----------------------------------	-----	---	------	---

5. Tractament d'eventuals casos particulars, etc.

Bibliografia

Es comenta amb els casos particulars segons la problemàtica.

Bibliografia específica, bibliografia de consulta i recursos d'Internet:

Es comenta directament amb els alumnes.